

รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพสถาบันอุดมศึกษาเอกชน*

Model of Educational Management for Developing Quality of Private Higher Education Institutes

Received: March 8, 2019

Revised: August 1, 2019

Accepted: August 2, 2019

จักรพันธ์ ชัยทัศน์ (Chakkaphan Chaithat)^{**}

โสภา อำนวยรัตน์ (Sopa Umnuayrat)^{***}

สันติ บุรณะชาติ (Santi Buranachart)^{****}

น้ำฝน กันมา (Namfon Gunma)^{*****}

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพสถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอนดังนี้ 1) ศึกษาองค์ประกอบและแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพสถาบันอุดมศึกษาเอกชนโดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน และตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสัมภาษณ์โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.80 - 1.00 และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา 2) สร้างรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพสถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยนำข้อมูลจากขั้นตอนที่ 1 มากร่างรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพสถาบันอุดมศึกษาเอกชน และตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบฯ โดยการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน และ 3) ประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพสถาบันอุดมศึกษาเอกชนโดยการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

* บทความเพื่อการตีพิมพ์ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา
A paper submitted in partial fulfilment of the requirements for the degree of Doctor of Philosophy (Educational Administration), University of Phayao.

** นิสิตปริญญาเอกการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา
E-mail: nobit29@hotmail.com

A Student of Doctor of Philosophy Program (Educational Administration), School of Education, University of Phayao.

*** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาการศึกษา วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

Asst.Prof.Dr., Education Administration, School of Education University of Phayao.

**** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาการศึกษา วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

Asst.Prof.Dr., Education Administration, School of Education University of Phayao.

***** อาจารย์ประจำ วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

Lecturer.Dr., School of Education, University of Phayao.

ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 หลักการ มีจำนวน 4 ประการ องค์ประกอบที่ 2 จุดมุ่งหมาย จำนวน 4 ประการ องค์ประกอบที่ 3 กลไกในการดำเนินการ จำนวน 5 ด้าน องค์ประกอบที่ 4 แนวทางการบริหารจัดการ จำนวน 12 ด้าน องค์ประกอบที่ 5 การประเมินผล จำนวน 4 ด้าน และองค์ประกอบที่ 6 เงื่อนไขความสำเร็จ จำนวน 4 ประการ 2) ผลการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพสถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นสอดคล้องกันว่ามีความเหมาะสม และ 3) ผลการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพสถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีความเห็นสอดคล้องกันว่าเป็นไปได้และมีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : รูปแบบการบริหารจัดการศึกษา, คุณภาพสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

Abstract

This research aimed to construct the model of educational management for developing quality of private higher education institutes. The research procedures were done into three phases: 1) to study the approach and model of educational management for developing quality of private higher education institutes by Interviewing 9 specialists and to examine the semi construction interviewing question validity by 5 experts. Its index item-objective congruence (IOC) value was 0.80 - 1.00 and to analyze data by using content analysis 2) to construct a model of educational management for developing quality of private higher education institutes by using the data getting from the first step for drafting the model of educational management for developing quality of private higher education institutes and checking its appropriateness of model by group discussing with 9 educational experts 3) to evaluate the possibility and usefulness of the model by connoisseurship discussion with 9 experts. Statistics used in data analysis were means and standard deviation.

The research findings were found that : 1) The model of educational management for developing quality of private higher education institutes consisted of 6 components. They were 4 principles, 4 purposes, 5 operation mechanisms, 12 management guidelines, 4 evaluations and 4 success conditions. 2) The result of construction of the model of educational management for developing quality of private higher education institutes was proper according to the experts. 3) The result of evaluation of the model of educational management for developing quality of private higher education institutes by private higher education institute executives in light of feasibility and utility was high level.

Keyword : Model of Educational Management, Educational Quality of Private Higher Education Institutes

บทนำ

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนนั้นมีความสำคัญเป็นอย่างมาก โดย Wang & Kim (2000 : 493-518) ได้กล่าวว่า การศึกษาระดับอุดมศึกษานั้นเป็นแหล่งอุดมด้วยภูมิปัญญาของชาติ ควรมีการตระเตรียมรับแนวทางที่จะทำให้การศึกษานั้นมีคุณภาพ ซึ่งในทุก ๆ ปี สถาบันอุดมศึกษาเอกชนได้ทำการตรวจประกันคุณภาพภายใน (Internal Quality Assurance : IQA) ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 36 ซึ่งเป็นการตรวจสอบ ควบคุม และติดตามประเมินผลคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาของสถาบัน โดยจะเน้นการตรวจสอบและการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาในด้านต่าง ๆ ของปัจจัยนำเข้า (Input) และกระบวนการ (Process) และได้รับการตรวจประกันภายนอก (External Quality Assurance: EQA) ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งเป็นการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา ติดตาม และตรวจสอบคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาของสถาบัน โดยสำนักงานภายนอกหรือผู้ประเมินภายนอกเพื่อกำหนดให้มีการพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานของสถาบันการศึกษาให้ดียิ่งขึ้น โดยการประกันคุณภาพภายนอกจะเน้นการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาในด้านต่าง ๆ ของผลผลิต (Output) และผลลัพธ์ (Outcome) ได้กำหนดจุดมุ่งหมายและหลักการของการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพและมาตรฐาน โดยกำหนดรายละเอียดไว้ในหมวด 6 มาตรฐาน และการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อใช้เป็นกลไกในการผดุงรักษาคุณภาพและมาตรฐานของสถาบันอุดมศึกษา ที่ต้องได้รับการประเมินภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) อย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุก 5 ปี

ถึงแม้ว่าสถาบันอุดมศึกษาเอกชนจะได้รับการตรวจประกันคุณภาพภายในและการตรวจประกันคุณภาพภายนอกมาโดยตลอด แต่เมื่อพิจารณาคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในปัจจุบันพบว่าคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนหลายแห่งยังไม่ได้มาตรฐานที่วางไว้ โดยพิจารณาได้จากปัญหาที่พบคือ 1) ปัญหาเรื่องคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จากการประชุมคณะกรรมการการอุดมศึกษา (กกอ.) ครั้งที่ 5/2557 ในวันที่ 1 พฤษภาคม 2557 ที่มีมติให้มีการติดตามตรวจสอบการดำเนินการของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่มีการเปลี่ยนประเภทจากวิทยาลัยเป็นมหาวิทยาลัยจำนวน 35 แห่ง 2) ปัญหาเรื่องข้อร้องเรียนเกี่ยวกับคุณภาพมาตรฐานและปัญหาการดำเนินการของสถาบัน อุดมศึกษาเอกชนเป็นจำนวนมาก เช่น เรื่องหลักสูตร การเรียนการสอน การเปิดสอนหลักสูตรที่ไม่ตรงตามมาตรฐาน ฯลฯ จากการประชุมสัมมนากรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิ ตามมาตรา 28(4) แห่ง พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2546 ในวันที่ 31 พฤษภาคม 2559 และ 3) ปัญหาเรื่องสถาบันอุดมศึกษาเอกชนหลายแห่งจัดการศึกษาไม่เป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษาหรือมาตรฐานหลักสูตร จากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) นำเสนอรายชื่อสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่มีปัญหาตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ตามมาตรา 44 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พ.ศ. 2557 ซึ่งประเด็นปัญหาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนดังกล่าวข้างต้น อาจเกิดจากการขาดคุณภาพและประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ อาทิ การบริหารจัดการศึกษาที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานในด้านหลักสูตร และการเรียนการสอน การไร้ทิศทางในการพัฒนาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ความซ้ำซ้อนในการให้บริหารจัดการ เป็นต้น

การวิจัยครั้งนี้จึงสนใจศึกษารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เนื่องจากสถานการณ์ปัจจุบันนอกเหนือจากปัญหาเรื่องคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแล้ว ยังมีปัญหาสำคัญที่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนต้องเผชิญคือ ปัญหาการลดลงของจำนวนประชากรในระดับอุดมศึกษาทำให้จำนวนนักศึกษาลดลงเรื่อย ๆ สวนทางกับการเพิ่มจำนวนสถาบันอุดมศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน โดยในปัจจุบันมีสถาบันอุดมศึกษาทั้งหมด จำนวน 153 แห่ง แบ่งเป็นสถาบันอุดมศึกษาของภาครัฐจำนวน 78 แห่ง และสถาบันอุดมศึกษาเอกชนจำนวน 75 แห่ง (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2560) และด้วยจำนวนสถาบันอุดมศึกษาที่มีอยู่เป็นจำนวนมากในปัจจุบัน ทำให้แนวโน้มการแข่งขันเพิ่มความรุนแรงยิ่งขึ้น โดยสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ จะมุ่งเพิ่มความสามารถในการแข่งขันเพื่อความอยู่รอดและสามารถแข่งขันได้ ดังนั้น สถาบันอุดมศึกษาเอกชนจึงต้องหาแนวทางเพื่อให้องค์กรอยู่รอด และปัจจัยที่สำคัญที่ช่วยในการเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพด้านการจัดการศึกษาเพื่อสร้างพลังขับเคลื่อนสู่เป้าหมายนั้นคือ คุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นปัจจัยที่เป็นกุญแจสู่ความสำเร็จของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ดังนั้น การสร้างรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จึงเป็นแนวทางที่จะช่วยเพิ่มความสามารถในการแข่งขันในสถานการณ์ปัจจุบันเป็นอย่างดี และจะช่วยพัฒนาคุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไปอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพในยุคที่ 4 (ศิริพงศ์ รักใหม่ และคณะ, 2559 : 55) คือ ยุคมาตรฐานการศึกษา (พ.ศ. 2552 – ปัจจุบัน) ที่ให้ความสำคัญต่อคุณภาพของการเปิดหลักสูตร รวมถึงการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์ของการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบและแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพสถาบันอุดมศึกษาเอกชน
2. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพสถาบันอุดมศึกษาเอกชน
3. เพื่อประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

ขอบเขตของการวิจัย

1. การศึกษาองค์ประกอบและแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

องค์ประกอบและแนวทางการดำเนินการการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

องค์ประกอบและแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 9 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) ดังนี้ 1) ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำนวน 3 คน 2) ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารคุณภาพสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำนวน 3 คน และ 3) ผู้เชี่ยวชาญด้านการตรวจประกันคุณภาพสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำนวน 3 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การสัมภาษณ์ โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi - Structure Interview) สอบถามเกี่ยวกับองค์ประกอบและแนวทางการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน
2. การวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item Objective Congruence: IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.80-1.00

2. การสร้างรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) ดังนี้ 1) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา จำนวน 3 คน 2) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำนวน 3 คน และ 3) ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการตรวจประกันคุณภาพการศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำนวน 3 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบประเมินความเหมาะสม (Propriety) ของรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่สร้างขึ้นตามขอบเขตที่กำหนด

3. การประเมินรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ความเป็นไปได้ (Feasibility) และความเป็นประโยชน์ (Utility) ของรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพสถาบันอุดมศึกษาเอกชนสมบูรณ์

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (ผู้ใช้จริง Known Group) จำนวน 9 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) โดยกำหนดคุณสมบัติ ดังนี้ 1) ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (มหาวิทยาลัย) จำนวน 3 คน 2) ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (สถาบัน) จำนวน 3 คน และ 3) ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (วิทยาลัย) จำนวน 3 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบประเมินความเป็นไปได้ (Feasibility) และความเป็นประโยชน์ (Utility) ของรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยดังนี้

1. การศึกษาองค์ประกอบและแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพสถาบันอุดมศึกษาเอกชน แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ 1) การสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แหล่งข้อมูล คือ หลักการ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบบบันทึกข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์สังเคราะห์เนื้อหา (Content Synthesis) 2) การศึกษาแนวทางทางการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ด้วยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi - Structured interview) และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

2. การสร้างรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพสถาบันอุดมศึกษาเอกชนโดยนำข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 มาถ่วงน้ำหนัก ทำการตรวจสอบความเหมาะสมโดยผู้ทรงคุณวุฒิโดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

3. การประเมินรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ทำการประเมินความเป็นไปได้ (Feasibility) และความเป็นประโยชน์ (Utility) โดยการจัดสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ของผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (ผู้ใช้จริง Known Group) และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาองค์ประกอบและแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่ได้จากการสังเคราะห์จากเอกสารและการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ พบว่า องค์ประกอบและแนวทางการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่

องค์ประกอบที่ 1 หลักการ ประกอบด้วย 1) ความเป็นอิสระและความคล่องตัวในการบริหารจัดการศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน 2) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ 3) การมีส่วนร่วมทางการศึกษาจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน และ 4) หลักธรรมาภิบาลในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

องค์ประกอบที่ 2 จุดมุ่งหมาย ประกอบด้วย 1) เพื่อใช้ความเป็นอิสระและความคล่องตัวในการบริหารจัดการศึกษามาพัฒนาคุณภาพสถาบันอุดมศึกษาเอกชน 2) เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไปสู่ความเป็นเลิศ 3) เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการศึกษาจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และ 4) เพื่อนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนอย่างเป็นรูปธรรม

องค์ประกอบที่ 3 กลไกในการดำเนินการ ประกอบด้วย 1) จัดให้มีคณะกรรมการอำนวยการพัฒนาคุณภาพสถาบัน ประกอบด้วย ผู้บริหาร คณาจารย์ ศิษย์เก่า และผู้นำจากภายนอกสถาบัน 2) จัดให้มีหน่วยงานส่งเสริมคุณภาพสถาบัน เพื่อทำหน้าที่ฝ่ายเลขานุการ เก็บข้อมูล และการนำเสนอข้อมูล 3) จัดให้มีคณะกรรมการ

ระดับสถาบัน ประกอบด้วย ผู้บริหารทำหน้าที่กำหนดนโยบาย ติดตามการปฏิบัติงาน และประเมินผลการปฏิบัติงาน และ 4) จัดให้มีคณะกรรมการระดับคณะ เพื่อทำหน้าที่ตามบทบาทที่กำหนด ดังนี้ (1) วางแผน (2) ดำเนินงานตามแผน (3) ตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงาน และ (4) ปรับปรุงพัฒนา และ (5) จัดให้มีคณะกรรมการนักศึกษาเพื่อให้เข้ามามีส่วนร่วมและจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพการศึกษา

องค์ประกอบที่ 4 แนวทางการบริหารจัดการ ประกอบด้วย

1. การบริหารจัดการทั่วไป มีแนวทางการบริหารจัดการศึกษา ดังนี้
 - 1.1 กำหนดโครงสร้างการบริหารงานแบบกระจายอำนาจการบริหาร
 - 1.2 กำหนดแนวทางการสร้างวัฒนธรรมคุณภาพให้เกิดขึ้นในสถาบัน
 - 1.3 จัดทำนโยบาย แผนงาน และโครงสร้างการบริหารจัดการด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม
 - 1.4 วางแผนการสร้างวัฒนธรรมคุณภาพให้เกิดขึ้นในสถาบัน
 - 1.5 ประชุมชี้แจงให้คณะ/หน่วยงานต่าง ๆ ดำเนินการตามระบบกลไกและแผนการดำเนินงาน
 - 1.6 จัดทำโครงการอนุรักษ์ ฟื้นฟู สืบสาน เผยแพร่วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น
 - 1.7 กำกับติดตามการดำเนินงานของแต่ละคณะ/หน่วยงาน โดยรองอธิการบดีฝ่ายต่าง ๆ ทำหน้าที่กำกับคณะกรรมการแต่ละฝ่าย และรายงานต่อคณะผู้บริหารสถาบัน
 - 1.8 ติดตามสัมฤทธิ์ผลของงาน และการดูแลคุณภาพชีวิตของบุคลากรให้ทุก ๆ คน ให้มีความสุขในการทำงาน และเป็นส่วนหนึ่งของสถาบัน
 - 1.9 ประเมินการบรรลุเป้าหมายการปฏิบัติงานรายปี ตามตัวชี้วัด ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพื่อนำมาวิเคราะห์การบรรลุเป้าหมายของสถาบัน
 - 1.10 ดำเนินการวางแผนการปรับปรุงพัฒนาระบบกลไกในการดำเนินการบริหารจัดการทั่วไปเพื่อนำไปใช้ในการวางแผนในปีต่อไป
 - 1.11 จัดทำเอกสารรายงานสรุปผลการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการทั่วไป และนำเสนอรายงานต่อคณะผู้บริหารสถาบัน
2. การบริหารวิชาการ มีแนวทางการบริหารจัดการศึกษา ดังนี้
 - 2.1 กำหนดนโยบายการส่งเสริมให้นักศึกษาบรรลุจุดมุ่งหมายทางการศึกษาอย่างมีคุณภาพ
 - 2.2 วางแผนการจัดการศึกษาตามพันธกิจอุดมศึกษาให้มีคุณภาพระดับสูงและสอดคล้องกับพันธกิจการศึกษาของสถาบัน
 - 2.3 วางแผนพัฒนาอาจารย์ให้เข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ
 - 2.4 วางแผนการจัดทำเอกสาร/ตำรา/หนังสือ และผลงานวิจัย ที่จะนำมาใช้ในการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ
 - 2.5 วางแผนการบริหารงานวิชาการและการจัดการเรียนการสอนที่ได้จากการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง
 - 2.6 จัดให้มีหน่วยงานรับผิดชอบในการส่งเสริมและสนับสนุนการขอตำแหน่งทางวิชาการ

- 2.7 จัดให้มีหน่วยงานรับผิดชอบในการส่งเสริมสนับสนุนการผลิตเอกสาร/ตำรา/หนังสือ และผลงานวิจัย
 - 2.8 จัดการประชุมทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
 - 2.9 จัดตั้งหน่วยงานทำหน้าที่รับผิดชอบในการส่งเสริมสนับสนุนการขอตำแหน่งทางวิชาการ
 - 2.10 จัดตั้งหน่วยงานรับผิดชอบในการส่งเสริมสนับสนุนการผลิตเอกสาร/ตำรา/หนังสือ และผลงานวิจัย ที่จะนำมาใช้ในการเรียนการสอน
 - 2.11 ตั้งคณะกรรมการควบคุมดูแลการเปิดหลักสูตรใหม่ ตลอดจนปรับปรุงหลักสูตรเดิมให้มีคุณภาพ โดยไม่มุ่งเน้นจำนวนนักศึกษาจนเกินไป
 - 2.12 ดำเนินการประเมินคุณภาพภายใน ระดับหลักสูตร คณะ และสถาบัน ตามเกณฑ์มาตรฐาน สกอ. ปีละ 1 ครั้ง
 - 2.13 ประชุมชี้แจงบุคลากรและคณาจารย์ ในการดำเนินการโครงการ/กิจกรรมตามแผนงานวิชาการที่วางไว้
 - 2.14 กำกับ ติดตามการดำเนินงานระดับสถาบันผ่านการประชุมคณะกรรมการวิชาการ
 - 2.15 ควบคุมดูแลการเปิดหลักสูตรใหม่ ตลอดจนปรับปรุงหลักสูตรเดิมให้มีคุณภาพ โดยไม่มุ่งเน้นจำนวนนักศึกษาจนเกินไป
 - 2.16 วัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนภาคการศึกษาระดับ 1-2 ครั้ง เพื่อทราบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของนักศึกษา และนำผลประเมินมาปรับปรุงการสอนของผู้สอน
 - 2.17 ประเมินกระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อนำไปปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ
 - 2.18 ประเมินตรวจสอบประสิทธิผลของการดำเนินการตามหลักสูตรต่าง ๆ ของสถาบัน
 - 2.19 จัดทำแผนการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนในปีต่อไป
 - 2.20 ดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรตามเกณฑ์ สกอ. ในทุก ๆ 5 ปี โดยจะพิจารณาถึงความต้องการของสังคมที่เปลี่ยนแปลง
 - 2.21 จัดทำเอกสารรายงานสรุปผลการดำเนินงานด้านการบริหารวิชาการ และนำเสนอรายงานต่อคณะผู้บริหารสถาบัน
3. การบริหารงานวิจัย มีแนวทางการบริหารจัดการศึกษา ดังนี้
 - 3.1 กำหนดนโยบายส่งเสริมผลงานวิจัย และผลงานวิชาการ
 - 3.2 กำหนดนโยบายความร่วมมือในการทำวิจัยระหว่างสถาบันกับหน่วยงานภายนอก
 - 3.3 จัดทำแผนงานด้านการวิจัยให้สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ด้านการวิจัย
 - 3.4 จัดประชุมชี้แจงคณะต่าง ๆ ให้ทราบถึงแผนกลยุทธ์ด้านการวิจัย และมอบหมายคณะต่าง ๆ ดำเนินการโครงการ/กิจกรรมตามแผนงานวิจัยที่กำหนด

3.5 จัดตั้งหน่วยงานรับผิดชอบในการบริหารจัดการสนับสนุนให้เกิดงานวิจัย โดยสถาบันจะจัดสรรทุนวิจัยให้กับนักวิจัยใหม่ ๆ การขอทุนวิจัยจากแหล่งทุนภายใน นอก และสนับสนุนการนำผลงานวิจัยออกไปใช้ในเชิงพาณิชย์

3.6 กำกับ ติดตามการดำเนินงานผ่านการประชุมคณะกรรมการ การฝ่ายวิจัย และคณะผู้บริหารสถาบัน

3.7 กำกับ ติดตามผลการดำเนินงานด้านการวิจัยระดับสถาบัน และคณะ

3.8 กำกับ ติดตามให้คณาจารย์ทำผลงานวิจัย

3.9 ประเมินแผนงานด้านการวิจัยให้สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ด้านการวิจัยของสถาบัน

3.10 ประเมินผลด้านความร่วมมือในการออกไปทำการวิจัยกับหน่วยงานภายนอก

3.11 จัดทำเอกสารรายงานสรุปผลการดำเนินงานด้านการบริหารงานวิจัย และนำเสนอรายงานต่อคณะผู้บริหารสถาบัน

3.12 จัดทำแผนการปรับปรุงพัฒนาผลงานวิจัยเพื่อนำไปใช้ในการวางแผนในปีต่อไป

4. การบริหารการเงิน มีแนวทางการบริหารจัดการศึกษา ดังนี้

4.1 กำหนดนโยบายการจัดสรรงบประมาณ และการใช้จ่ายตามแผนงานอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดโดยใช้ทรัพยากรน้อยที่สุด

4.2 กำหนดนโยบายการหารายได้เข้าสถาบัน

4.3 วางแผนการหาแหล่งสนับสนุนเงินทุนให้แก่สถาบัน และการเพิ่มรายได้จากทรัพย์สิน/หน่วยงานของสถาบัน

4.4 วางแผนการตั้งงบประมาณ และเบิกจ่าย โดยใช้ระบบควบคุมเพื่อให้เกิดความถูกต้อง โปร่งใส และในส่วนการจัดสรรงบประมาณให้เป็นไปตามความเหมาะสมของแต่ละคณะ/หน่วยงาน

4.5 จัดประชุมชี้แจงคณะ/หน่วยงานต่าง ๆ ให้ทราบถึงแผนการบริหารจัดการการเงินและงบประมาณ และดำเนินการตามแผนการบริหารจัดการการเงินและงบประมาณ

4.6 ติดตามการใช้จ่ายตามแผนงาน โดยให้มีการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับแผนงานที่วางไว้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

4.7 กำกับ ติดตาม และรายงานสถานะทางการเงินที่ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน

4.8 ตรวจสอบการจัดทำต้นทุนต่อหน่วยของหลักสูตร เพื่อนำมาวิเคราะห์ความคุ้มค่าของการบริหารหลักสูตร/หน่วยงาน

4.9 ตรวจสอบภายในและสอบบัญชีการเงินของสถาบัน ปีละ 2 ครั้ง

4.10 ดำเนินการวางมาตรการการปรับปรุงพัฒนาระบบกลไกในการดำเนินการบริหารการเงินเพื่อนำไปใช้ในการวางแผนในปีต่อไป

4.11 ทำเอกสารรายงานสรุปผลการดำเนินงานด้านการบริหารการเงิน และนำเสนอรายงานต่อคณะผู้บริหารสถาบัน

5. การบริหารทรัพยากรมนุษย์ มีแนวทางการบริหารจัดการศึกษา ดังนี้

- 5.1 กำหนดนโยบายส่งเสริมให้บุคลากรยึดมั่นในระเบียบวินัย จรรยาบรรณวิชาชีพ
 - 5.2 กำหนดระเบียบ ข้อบังคับ สวัสดิการ การรักษา พยาบาล และอื่น ๆ เพื่อให้บุคลากรมีความสุขในการทำงาน
 - 5.3 วางแผนบริหารจัดการความก้าวหน้าในหน้าที่การงานของบุคลากร
 - 5.4 ดำเนินการวางแผนแนวทางให้ทุก ๆ คน ได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสมเพื่อเพิ่มสมรรถนะในการทำงานให้ดียิ่งขึ้น
 - 5.5 การให้ทุนการศึกษาแก่บุคลากร
 - 5.6 แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล ทำหน้าที่กำกับติดตามการดำเนินงานด้านทรัพยากรบุคคล
 - 5.7 การเลื่อนตำแหน่งโดยพิจารณาจากความเหมาะสม ประสิทธิภาพ คุณวุฒิการศึกษา ความกระตือรือร้น ความเอาใจใส่ และความรับผิดชอบ
 - 5.8 ติดตามความสุขในการทำงานของบุคลากร
 - 5.9 ติดตามความมั่นคงและก้าวหน้าในอาชีพของบุคลากร
 - 5.10 ประเมินผลการทำงานของบุคลากรตามตำแหน่งในปฏิบัติการทุกสิ้นปีการศึกษา และนำผลการประเมินย้อนกลับให้แก่บุคลากร
 - 5.11 ประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยพิจารณาจากการยึดมั่นในระเบียบวินัย และจรรยาบรรณวิชาชีพทุกสิ้นปีการศึกษา
 - 5.12 ประเมินผลการปฏิบัติงานตามตำแหน่ง และแจ้งผลการประเมินให้บุคลากรทราบทุกสิ้นปีการศึกษา
 - 5.13 ดำเนินการปรับปรุงพัฒนาระบบกลไกในการดำเนินการบริหารทรัพยากรมนุษย์เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนในปีต่อไป
 - 5.14 จัดทำเอกสารรายงานสรุปผลการดำเนินงานด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ และนำเสนอรายงานต่อคณะผู้บริหารสถาบัน
6. การนำองค์กร มีแนวทางการบริหารจัดการศึกษา ดังนี้
- 6.1 กำหนดนโยบายการประพฤติปฏิบัติอย่างมีจริยธรรมทั่วทั้งองค์การ
 - 6.2 กำหนดนโยบายการนำองค์กร โดยการใช้หลักธรรมาภิบาล
 - 6.3 วางแผนการนำองค์กร ในเรื่องวิสัยทัศน์และค่านิยม จริยธรรม กฎหมาย ธรรมนูญ และความรับผิดชอบต่อสังคม
 - 6.4 วางแผนสนับสนุนชุมชนที่สำคัญของสถาบันให้เกิดความผาสุกและความเข้มแข็ง
 - 6.5 นำองค์กรโดยการใช้หลักธรรมาภิบาล
 - 6.6 ประชุมคณะกรรมการฯ เพื่อถ่ายทอดวิสัยทัศน์และค่านิยมของสถาบัน และกระตุ้นการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผนงาน รวมถึงสื่อสารถึงความจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพสถาบัน
 - 6.7 ประชุมชี้แจงให้คณะ/หน่วยงานต่าง ๆ ดำเนินการตามระบบกลไกและแผนการดำเนินงาน

6.8 ดำเนินการให้มีโครงการต่าง ๆ ในการช่วยเหลือและบริการชุมชน รวมถึงการให้ความรู้และสนับสนุนในด้านต่าง ๆ แก่ชุมชนที่สำคัญของสถาบัน

6.9 ประชุมแบบเป็นทางการของคณะผู้บริหารทุกเดือนเพื่อถ่ายทอดวิสัยทัศน์และค่านิยมของสถาบัน และกระตุ้นการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผนงาน รวมถึงสื่อสารถึงความจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพสถาบัน

6.10 ประชุมแบบไม่เป็นทางการเพื่อปรึกษาหารือในโอกาสต่าง ๆ เพื่อถ่ายทอดแนวคิด วิธีการปฏิบัติ การแก้ปัญหา การสอบถามปัญหาการปฏิบัติการในด้านต่าง ๆ รวมถึงการติดตามงานที่มอบหมาย

6.11 จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ (SWOT Analysis) เพื่อให้เกิดวัฒนธรรมการทำงานที่เอื้อต่อนักศึกษา และสื่อสารให้คณาจารย์และบุคลากรเกิดความเข้าใจที่ตรงกัน

6.12 ประเมินผู้บริหารตั้งแต่ระดับสภาสถาบัน อธิการบดี และผู้บริหารสถาบัน

6.13 ประเมินผลการดำเนินการของผู้บริหารสถาบัน และนำผลมาปรับปรุงเป็นรายบุคคล

6.14 ปรับปรุงพัฒนาผลการดำเนินการด้านการนำองค์กร เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนในปีต่อไป

6.15 จัดทำเอกสารรายงานสรุปผลการดำเนินการด้านการนำองค์กร ปีละ 2 ครั้ง และนำเสนอรายงานต่อคณะผู้บริหารสถาบัน

7. การวางแผนกลยุทธ์ มีแนวทางการบริหารจัดการศึกษา ดังนี้

7.1 กำหนดนโยบาย แนวทางการดำเนินงาน เป้าหมาย และมาตรการในการดำเนินงาน

7.2 กำหนดนโยบายการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎระเบียบข้อบังคับที่กำหนดหรือดีกว่ากำหนด

7.3 วางแผนเชิงกลยุทธ์ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว โดยการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค จากนั้นกำหนดนโยบาย แนวทางการดำเนินงาน เป้าหมาย และมาตรการในการดำเนินงาน

7.4 กำหนดวัตถุประสงค์ตามพันธกิจ 4 ด้าน และกำหนดเป้าหมายที่คาดการณ์ว่าบรรลุความสำเร็จ โดยมอบหมายให้ทุกหน่วยงานจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี โดยเสนอโครงการ/กิจกรรม และงบประมาณในการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี (Action Plan) เพื่อให้ฝ่ายแผนงานเป็นผู้รวบรวมสำนักแผนติดตามความก้าวหน้าปีละ 2 ครั้ง

7.5 ประชุมร่วมกันของทุกคณะ/หน่วยงาน เพื่อวิเคราะห์บริบทในเชิงจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนกลยุทธ์ระยะ 3-5 ปี ของคณะ/หน่วยงาน จากนั้นจึงถอดแนวทางออกมาเป็นแผนปฏิบัติการรายปี และมีการประเมินผลแผนการปฏิบัติการทุกปีเพื่อเป็นข้อมูลในการปรับแผนกลยุทธ์เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาเป็นรายปี

7.6 มอบหมายให้คณบดี/ผอ.สำนัก ดำเนินการติดตามแผนปฏิบัติการประจำปี เพื่อนำส่งฝ่ายแผนงานของสถาบันเพื่อประเมินภาพรวมของสถาบัน

7.7 ประชุมให้ทุกคณะ/หน่วยงานตระหนักถึงคุณภาพการปฏิบัติการเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดและจะช่วยให้สถาบันอยู่รอดได้ โดยการกำหนดวิสัยทัศน์ และให้ทุกคณะ/หน่วยงานนำไปปฏิบัติ โดยพยายามให้โครงการ/กิจกรรม มีความสอดคล้องกัน

7.8 เมื่อเกิดสถานการณ์บังคับจะทำการทบทวนแผน และการวิเคราะห์ปัญหาเพื่อปรับปรุงแผน

7.9 ติดตามความก้าวหน้าการบรรลุแผนที่วางไว้ โดยมอบหมายให้หน่วยงานที่ทำหน้าที่กำกับติดตาม ทำหน้าที่ติดตามและรายงานต่อคณะผู้บริหารบริหารสถาบัน

7.10 ติดตามความก้าวหน้าการบรรลุแผนที่วางไว้ โดยมอบหมายให้หน่วยงานที่ทำหน้าที่กำกับติดตาม ทำหน้าที่ติดตามและรายงานต่อคณะผู้บริหารบริหารสถาบัน

7.11 ประเมินผลแผนการปฏิบัติการทุกปีเพื่อเป็นข้อมูลในการปรับแผนกลยุทธ์เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาเป็นรายปี

7.12 ประชุมคณะผู้บริหารเพื่อทบทวนแผนฯ และปรับปรุงแผนฯ ปีละ 1 ครั้ง

7.13 จัดทำเอกสารรายงานสรุปผลการดำเนินการบริหารกลยุทธ์ ปีละ 2 ครั้ง และนำเสนอแผนกลยุทธ์ต่อคณะผู้บริหารสถาบันและสภาสถาบัน

8. การมุ่งเน้นผู้เรียน มีแนวทางการบริหารจัดการศึกษา ดังนี้

8.1 วางแผนด้านความสำเร็จด้านตลาดในระยะยาว โดยการรับฟังเสียงของผู้เรียน และการสร้างความผูกพันกับผู้เรียน

8.2 วางแผนประชาสัมพันธ์สถาบันในสื่อต่างๆ

8.3 สำรวจความพึงพอใจต่อการให้บริการด้านต่าง ๆ ของสถาบัน

8.4 จัดงานประชาสัมพันธ์หลักสูตรของสถาบันอย่างต่อเนื่อง

8.5 ดำเนินการตั้งศูนย์จัดการข้อร้องเรียนเปิดรับฟังผู้เรียนผ่านระบบต่าง ๆ เช่น จดหมาย สื่อออนไลน์ จากนั้นทำการศึกษามูลเหตุ และดำเนินแก้ไขปัญหาเบื้องต้นพร้อมให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้เรียน

8.6 จัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อสร้างความผูกพันโดยกิจกรรมทางประเพณี เช่น ไหว้ครู กิจกรรมปฐมนิเทศ ปัจฉินิเทศ

8.7 ประชาสัมพันธ์เสริมสร้างภาพลักษณ์หรือชื่อเสียงของสถาบันทางวิทยุ โทรทัศน์ และสื่อสังคมออนไลน์

8.8 ประเมินความพึงพอใจและความผูกพันของผู้เรียนกับสถาบัน

8.9 นำผลการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียน และความผูกพันของผู้เรียนมาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินการด้านผู้เรียนเพื่อใช้ในการวางแผนในปีต่อไป

8.10 จัดทำเอกสารรายงานสรุปผลการดำเนินการด้านบริหารผู้เรียน ปีละ 1 ครั้ง และนำเสนอรายงานต่อคณะผู้บริหารสถาบัน

9. การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ มีแนวทางการบริหารจัดการศึกษา ดังนี้

9.1 กำหนดนโยบายการส่งเสริมเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของสถาบัน

9.2 วางแผนการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ โดยยึดหลักตามภารกิจหลัก 4 ด้าน และจัดทำแผน (Knowledge Management : KM) ระดับคณะ/หน่วยงาน

9.3 วางแผนการจัดการข้อมูลสารสนเทศ สินทรัพย์ทางความรู้ และเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงการทบทวนผลการดำเนินการแล้วนำมาปรับปรุงเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของสถาบัน

9.4 จัดประชุมชี้แจงให้คณะ/หน่วยงาน ดำเนินการตามแผน KM ที่กำหนด

9.5 จัดให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการจัดการความรู้ สารสนเทศ และเทคโนโลยีสารสนเทศ และฐานข้อมูลส่วนกลาง

9.6 จัดให้มีการเผยแพร่ผลงานวิจัยของคณาจารย์ทางเว็บไซต์ของสถาบัน

9.7 ดำเนินการตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานตามความสำเร็จของแผน KM ระดับ คณะ/หน่วยงาน ปีละ 2 ครั้ง

9.8 ดำเนินการใช้ประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศจากเสียงของผู้เรียนเพื่อนำมาปรับปรุงและสร้าง วัฒนธรรมที่มุ่งผู้เรียนให้มากขึ้น

9.9 ติดตามการรวบรวม วิเคราะห์ ข้อมูลสารสนเทศ และสินทรัพย์ทางความรู้ในทุกระดับและทุก ส่วนงานของสถาบัน

9.10 ดำเนินการตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนการจัดการความรู้ สารสนเทศ และเทคโนโลยีสารสนเทศ ระดับสถาบัน คณะ/สำนักและศูนย์

9.11 ดำเนินการประเมินความพร้อมในการใช้งานของข้อมูลและสารสนเทศ อาทิ ห้องสมุด ห้อง โสตทัศนศึกษา ห้องอินเทอร์เน็ต ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

9.12 ดำเนินการปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศ สินทรัพย์ทางความรู้ และเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อ นำไปใช้ในการวางแผนในปีต่อไป

9.13 จัดทำเอกสารรายงานสรุปผลการดำเนินการด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการ ความรู้ และนำเสนอรายงานต่อคณะผู้บริหารสถาบัน

10. การมุ่งเน้นบุคลากร มีแนวทางการบริหารจัดการศึกษา ดังนี้

10.1 กำหนดนโยบายการสร้างสภาพแวดล้อมการทำงานเพื่อนำไปสู่ผลการดำเนินการที่โดดเด่น

10.2 กำหนดนโยบายการส่งเสริมความผูกพันและพัฒนาบุคลากร

10.3 กำหนดระเบียบ ข้อบังคับ ที่เหมาะสม มีสวัสดิการ การรักษาพยาบาล และอื่น ๆ เพื่อให้ บุคลากรมีความสุขในการทำงาน

10.4 วางแผนให้บุคลากรมีความสุขในการทำงาน และมีแนวทางให้ทุก ๆ คน ได้รับการพัฒนา อย่างเหมาะสมตามศักยภาพของ แต่ละบุคคลเพื่อเพิ่มสมรรถนะในการทำงานให้ดียิ่งขึ้น

10.5 วางแผนบริหารจัดการด้านขีดความสามารถ และอัตรา กำลัง ให้สอดคล้องไปในทิศทาง เดียวกันกับพันธกิจ กลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการของสถาบัน

10.6 กำหนดโครงสร้างการบริหารงาน และกำหนดคุณสมบัติ ของแต่ละตำแหน่งงาน

10.7 วางแผนส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาบุคลากรเป็นรายคนเพื่อกระตุ้นให้เกิดการสร้าง นวัตกรรม

10.8 จัดอัตรากำลังให้เป็นไปตามเกณฑ์ของ สกอ. และสภาวิชาชีพ

10.9 จ่ายค่าตอบแทนเงินประจำตำแหน่งทางวิชาการเทียบเท่ากับสถาบันอื่นๆ

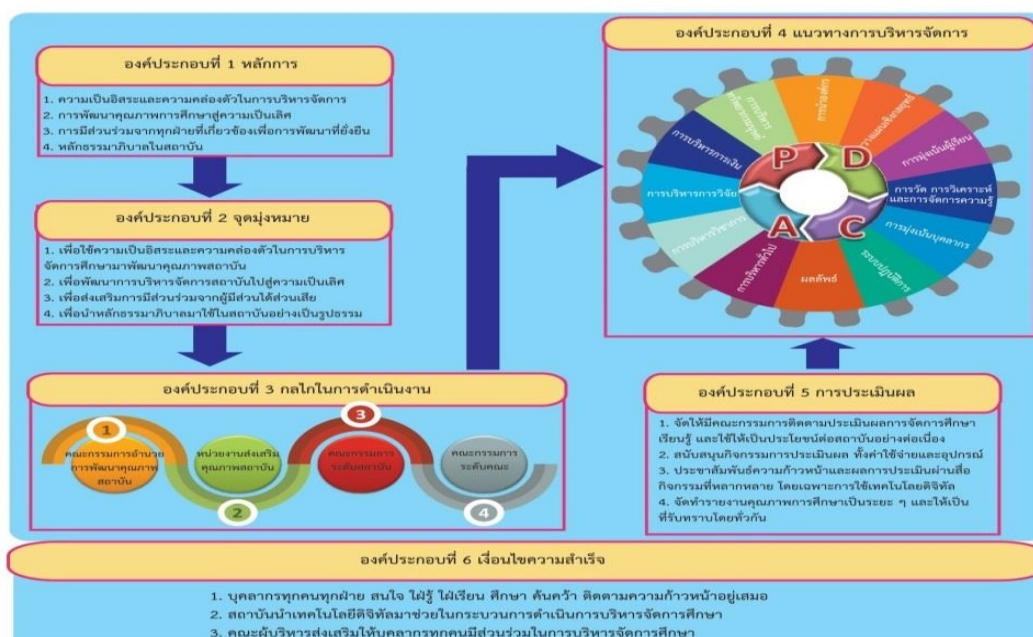
10.10 เปิดโอกาสให้คนที่มีความคิดสร้างสรรค์ได้มีโอกาสทำจริง โดยส่วนกลางจะสนับสนุนอย่าง เต็มที่เพื่อให้เกิดผลสำเร็จเป็นรูปธรรม

- 10.11 ดำเนินการให้บุคลากรมีความสุขในการทำงาน และมีแนวทางให้ทุก ๆ คน ได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสมตามศักยภาพของแต่ละบุคคลเพื่อเพิ่มสมรรถนะในการทำงานให้ดียิ่งขึ้น
- 10.12 ดำเนินการให้สถานที่ทำงานมีสุขภาวะ ปลอดภัย และมีความสะดวกในการทำงานของบุคลากร
- 10.13 คัดเลือกผู้ปฏิบัติงานตามตำแหน่ง โดยพิจารณาจากความเหมาะสม ประสบการณ์ คุณวุฒิ การศึกษาความกระตือรือร้น ความเอาใจใส่ และความรับผิดชอบ
- 10.14 ติดตามผลการดำเนินการที่โดดเด่นของบุคลากร
- 10.15 ติดตามความผูกพันและพัฒนาบุคลากร
- 10.16 ประเมินผลการทำงานของบุคลากรตามตำแหน่งในปฏิบัติการทุกสิ้นปีการศึกษา และนำผลการประเมินย้อนกลับให้แก่บุคลากร
- 10.17 ประเมินประสิทธิผลของการเรียนรู้และพัฒนาของบุคลากรเพื่อนำมาปรับปรุงในเรื่องความผูกพันและการให้การพัฒนาเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน
- 10.18 ดำเนินการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรเพื่อนำไปใช้ในการวางแผนในปีต่อไป
- 10.19 จัดทำเอกสารรายงานสรุปผลการดำเนินการด้านการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรประจำปี และ 5 ปี และนำเสนอรายงานต่อคณะผู้บริหารสถาบัน
11. ระบบปฏิบัติการ มีแนวทางการบริหารจัดการศึกษา ดังนี้
 - 11.1 กำหนดนโยบายส่งเสริมการออกแบบและสร้างนวัตกรรมในหลักสูตรของสถาบัน
 - 11.2 กำหนดนโยบายการปฏิบัติการเพื่อทำให้สถาบันประสบความสำเร็จอย่างต่อเนื่อง
 - 11.3 วางแผนการบริหารหลักสูตรให้เป็นไปตาม มคอ.2 และมีการควบคุมกำกับกับการดำเนินงานให้เป็นไปตามเกณฑ์ตัวชี้วัดและเกณฑ์การประเมินคุณภาพของ สกอ. และ สมศ.
 - 11.4 วางแผนการนำความรู้ของสถาบัน ความโดดเด่นด้านหลักสูตรและบริการ นวัตกรรมใหม่ ๆ คุณค่าในมุมมองของผู้เรียนมาออกแบบหลักสูตรและบริการของสถาบัน
 - 11.5 วางแผนการบริหารหลักสูตรให้เป็นไปตาม มคอ.2 และมีการควบคุมกำกับกับการดำเนินงานให้เป็นไปตามเกณฑ์ตัวชี้วัดและเกณฑ์การประเมินคุณภาพของ สกอ. และ สมศ.
 - 11.6 ประชุมชี้แจงคณาจารย์เกี่ยวกับกลไกการบริหารจัดการหลักสูตรประจำปีการศึกษา และมอบหมายให้ทุกคณะและทุกสาขาวิชาดำเนินการตามระบบกลไกและแผนการดำเนินงานโดยใช้หลักการ PDCA
 - 11.7 ใช้ระบบบริหารต้นทุนการดำเนินงานเป็นรายคณะ/ หน่วยงาน โดยจะมีการประชุมทบทวนประเมินผลตามช่วงเวลา
 - 11.8 ดำเนินการให้มีระบบและกลไกการบริหารจัดการหลักสูตรรูปแบบเดียวกันทั้งสถาบัน
 - 11.9 ประเมินตรวจสอบประสิทธิผลของการปฏิบัติการตามตัววัดหรือที่สัมพันธ์กับคุณภาพของสัมฤทธิ์ผลและผลการดำเนินการของหลักสูตรและบริการ
 - 11.10 ติดตามผลการปฏิบัติงานของบุคลากรทั้งสถาบัน

- 11.11 ดำเนินการตรวจสอบต้นทุนระบบปฏิบัติการตามกรอบเวลาการทำงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของระบบ ปฏิบัติการ
- 11.12 ประเมินผลการเรียนการสอนภาคการศึกษาละ 1-2 ครั้ง เพื่อทราบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียน และนำผลประเมินมาปรับปรุงการสอนของผู้สอน
- 11.13 ประเมินกระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อนำไปปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ
- 11.14 ดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรตามเกณฑ์ สกอ. ในทุก ๆ 5 ปี โดยจะพิจารณาถึงความต้องการของสังคมที่เปลี่ยนแปลง
- 11.15 ปรับปรุงหลักสูตร และกระบวนการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มการเรียนรู้ของผู้เรียน และการเสริม สร้างสมรรถนะหลักของสถาบัน
- 11.16 การรายงานผลการดำเนินงานในระบบ CHEQA ต่อคณะผู้บริหารสถาบัน
- 11.17 จัดทำเอกสารรายงานสรุปผลการปฏิบัติการประจำปี นำเสนอรายงานต่อคณะผู้บริหารสถาบัน
12. ผลลัพธ์ มีแนวทางการบริหารจัดการศึกษา ดังนี้
- 12.1 กำหนดนโยบายการนำผลลัพธ์ที่สำคัญของสถาบันไปเปรียบเทียบกับสถาบันอื่น ๆ ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน
- 12.2 วางแผนการนำผลลัพธ์ไปเปรียบเทียบกับสถาบันอื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน
- 12.3 นำผลลัพธ์ในด้านสำคัญ ๆ ของสถาบันไปเปรียบเทียบกับสถาบันอื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน
- 12.4 ติดตามประเมินบัณฑิตจากสอบใบประกอบวิชาชีพในสาขาต่าง ๆ เพื่อพิจารณามาตรฐานคุณภาพบัณฑิต ร่วมกับผลประเมินจากผู้ใช้บัณฑิต
- 12.5 ติดตามสัมฤทธิ์ผลของงานและการดูแลคุณภาพชีวิตของบุคลากรให้ทุก ๆ คนมีความสุขในการทำงาน และเป็นส่วนหนึ่งของสถาบัน
- 12.6 กำกับดูแลและการประเมินผู้บริหารตั้งแต่ระดับสภาสถาบัน อธิการบดี และผู้บริหารสถาบันทุก ๆ ปี
- 12.7 นำผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน และผลประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอก ไปเปรียบเทียบกับสถาบันอื่น
- 12.8 ดำเนินการวางมาตรการการปรับปรุงพัฒนาระบบกลไกในการดำเนินการบริหารผลลัพธ์ของสถาบันเพื่อนำไปใช้ในการวางแผนในปีต่อไป
- 12.9 จัดทำรายงานผลสรุปและวิเคราะห์ผลลัพธ์ที่สำคัญของสถาบัน และนำเสนอรายงานต่อคณะผู้บริหารสถาบัน

องค์ประกอบที่ 5 การประเมินผล ประกอบด้วย 1) จัดให้มีคณะกรรมการติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาเรียนรู้ และใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อสถาบันอย่างต่อเนื่อง 2) สนับสนุนกิจกรรมการประเมินผล ทั้งค่าใช้จ่าย และอุปกรณ์การประเมิน 3) ประชาสัมพันธ์ความก้าวหน้าและผลการประเมินผ่านสื่อกิจกรรมที่หลากหลาย โดยเฉพาะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และ 4) จัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาเป็นระยะ ๆ และให้เป็นที่รับทราบโดยทั่วกัน

2. ผลการสร้างรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่ได้จากการสนทนากลุ่มโดยผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นสอดคล้องกันว่า รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพสถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีความเหมาะสม และให้เพิ่มเติมองค์ประกอบที่ 6 คือ เงื่อนไขความสำเร็จประกอบด้วย 1) บุคลากรทุกคนทุกฝ่าย สนใจ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ศึกษา ค้นคว้า ติดตามความก้าวหน้าอยู่เสมอ 2) สถาบันนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาช่วยในกระบวนการดำเนินการบริหารจัดการศึกษา และ 3) คณะผู้บริหารส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สามารถแสดงได้ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

3. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญโดยผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำนวน 9 คน มีความเห็นสอดคล้องกันว่า รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในภาพรวมมีความเป็นไปได้และมีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในภาพรวม

รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน	ความเป็นไปได้			ความเป็นประโยชน์			ผลการประเมิน
	($\bar{X}$)	(S.D.)	แปล	($\bar{X}$)	(S.D.)	แปล	
องค์ประกอบที่ 1 หลักการ	3.55	0.99	มาก	4.08	0.81	มาก	ผ่าน
องค์ประกอบที่ 2 จุดมุ่งหมาย	3.53	0.78	มาก	3.94	0.83	มาก	ผ่าน
องค์ประกอบที่ 3 กลไกในการดำเนินการ	4.49	0.99	มาก	4.63	0.87	มากที่สุด	ผ่าน
องค์ประกอบที่ 4 แนวทางการบริหารจัดการ	3.74	0.95	มาก	3.69	0.96	มาก	ผ่าน
องค์ประกอบที่ 5 การประเมินผล	3.87	0.88	มาก	4.18	0.86	มาก	ผ่าน
องค์ประกอบที่ 6 เงื่อนไขความสำเร็จ	3.81	0.88	มาก	4.10	0.81	มาก	ผ่าน
ภาพรวม	3.83	0.91	มาก	4.10	0.85	มาก	ผ่าน

จากตาราง 1 พบว่า 1) ผลการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พบว่า รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$) = 3.83 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 0.91 ซึ่งมีความน้อยกว่า 1 แสดงว่า ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (ผู้ใช้รูปแบบ Known Group) ได้ประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบฯ สอดคล้องกัน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ดังนี้ องค์ประกอบที่ 3 กลไกในการดำเนินการมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}$ = 4.49) รองลงมาคือ องค์ประกอบที่ 5 การประเมินผลมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.87) และ องค์ประกอบที่ 6 เงื่อนไขความสำเร็จมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.81) และ 2) รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$) = 4.10 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) = 0.85 ซึ่งมีความน้อยกว่า 1 แสดงว่า ผู้บริหารสถาบัน อุดมศึกษาเอกชน (ผู้ใช้รูปแบบ Known Group) ได้ประเมินความเป็นประโยชน์ของรูปแบบฯ สอดคล้องกัน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก ดังนี้ องค์ประกอบที่ 3 กลไกในการดำเนินการมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}$ = 4.63) รองลงมาคือ องค์ประกอบที่ 5 การประเมินผลมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.18) และองค์ประกอบที่ 6 เงื่อนไขความสำเร็จมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.10)

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดในการสร้างรูปแบบเป็นคำอธิบายเป็นแผนผัง ไต่อะแกรมหรือแผนภาพ (ทิตนา แคมมณี, 2545 : 218) หรือเป็นแผนภาพที่แสดงถึงองค์ประกอบการทำงานของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (รัตนะ บัวสนธ์, 2552 : 124) และกำหนดองค์ประกอบตามแนวคิดของ ชีระ ญูเจริญ (2553 : 20) และ ศรดา ชัยสุวรรณ (2560 : 223-224) ที่ได้สรุปองค์ประกอบของรูปแบบไว้ 6 องค์ประกอบด้วยกันคือ 1) หลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) ระบบกลไกของรูปแบบ 4) วิธีการดำเนินงานของรูปแบบ 5) แนวทางการประเมินรูปแบบ และ 6) เงื่อนไขของรูปแบบ และทำการประเมินรูปแบบโดยใช้ผู้ทรงคุณวุฒิตามแนวคิดของ Eisner. (1976 : 192-193) ที่เน้นการวิเคราะห์และวิจารณ์อย่างลึกซึ้งเฉพาะในประเด็นที่ถูกพิจารณาตามวิจารณ์ของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับข้อมูลคุณภาพ ประสิทธิภาพและความเหมาะสมของสิ่งที่จะทำการประเมิน ซึ่งสามารถอภิปรายรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพสถาบันอุดมศึกษาได้ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 หลักการ และ องค์ประกอบที่ 2 จุดมุ่งหมาย เป็นส่วนสำคัญและเป็นหลักในการบริหารจัดการศึกษา อันประกอบด้วย 1) ความเป็นอิสระและความคล่องตัวในการบริหารจัดการศึกษา สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ซึ่งสอดคล้องกับมาตรา 80 ของพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. 2546 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550 ที่ให้ความเป็นอิสระในการบริหารและการจัดการศึกษา เพื่อที่จะสามารถพัฒนาระบบบริหารและการจัดการที่เป็นของตนเอง มีความคล่องตัว มีเสรีภาพทางวิชาการ โดยอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสภาสถาบันศึกษา 2) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ สอดคล้องกับแนวคิดเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (Education Criteria for Performance Excellence: EdPEX) (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2558 : 12-54) 3) การมีส่วนร่วมทางการศึกษาจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน สอดคล้องกับ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2554 : 13) ที่ศึกษาพบว่า การจัดการศึกษายุคใหม่สู่ความเป็นพลเมืองจำเป็นต้องใช้กระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนซึ่งการมีส่วนร่วมมี 5 ระดับ ได้แก่ 1) การแบ่งปันข้อมูล (Inform) 2) การปรึกษาหารือ (Consult) 3) การเข้ามาเกี่ยวข้อง (Involve) 4) การร่วมมือ (Collaboration) และ 5) การเสริมพลังอำนาจ (Empowerment) และ 4) หลักธรรมาภิบาลในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ซึ่งสอดคล้องกับ ชีระ ญูเจริญ (2553 : 91-92) ได้กล่าวถึง ความจำเป็นของการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารการศึกษาว่า การบริหารการศึกษาต้องดำเนินการตามหลักธรรมาภิบาลจึงจะเป็นการบริหารที่สอดคล้องกับแนวโน้มของสภาพปัญหาและความต้องการในโลกาภิวัตน์ไปสู่ประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์กรและเป็นหลักประกันความสำเร็จของการบริหารจัดการศึกษา

องค์ประกอบที่ 3 กลไกในการดำเนินการ ประกอบด้วย 1) จัดให้มีคณะกรรมการอำนวยการพัฒนาคุณภาพสถาบัน ประกอบด้วย ผู้บริหาร คณาจารย์ ศิษย์เก่า และผู้นำจากภายนอกสถาบัน 2) จัดให้มีหน่วยงานส่งเสริมคุณภาพสถาบัน เพื่อทำหน้าที่ฝ่ายเลขานุการ เก็บข้อมูล และการนำเสนอข้อมูล 3) จัดให้มีคณะกรรมการระดับสถาบัน ประกอบด้วย ผู้บริหารทำหน้าที่กำหนดนโยบาย ติดตามการปฏิบัติงาน และประเมินผลการปฏิบัติงาน และ 4) จัดให้มีคณะกรรมการระดับคณะ เพื่อทำหน้าที่ตามบทบาทที่กำหนด ดังนี้ (1) วางแผน (2) ดำเนินงานตามแผน (3) ตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงาน และ (4) ปรับปรุงพัฒนา และ (5) จัดให้มีคณะกรรมการนักศึกษาเพื่อให้เข้ามามีส่วนร่วมและจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งกลไกในการ

ดำเนินการของรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพสถาบันอุดมศึกษาเอกชน คือการมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย สอดคล้องกับ ประสาร พรหมณา (2553 : 1) กล่าวว่า การจัดการดำเนินงานโดยผู้บริหาร เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานเข้ามามีบทบาทในการพิจารณาปัญหาและร่วมรับผิดชอบในการวางแผน การตัดสินใจ การปฏิบัติ การติดตามและการประเมินผล ตลอดจนการ ร่วมกันรับผิดชอบในการบริหารงาน นั้นจะก่อให้เกิด ความรู้สึกผูกพัน ผูกมัดและตกลงใจร่วมกันในการบริหารสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย และสอดคล้องกับ Shuck & Reio (2011 : 422-423) การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจะนำไปสู่ 1) ความรู้ความเข้าใจ 2) อารมณ์ และ 3) พฤติกรรมการลงมือปฏิบัติจนส่งผลให้องค์กรประสบความสำเร็จ

องค์ประกอบที่ 4 แนวทางการบริหารจัดการศึกษา จำนวน 12 ด้าน จักรพันธ์ และคณะ (2562) โดย 5 ด้าน ได้แก่ 1) การบริหารจัดการทั่วไป 2) การบริหารวิชาการ 3) การบริหารงานวิจัย 4) การบริหาร การเงิน) และ 5) การบริหารทรัพยากรมนุษย์ เป็นแนวทางในการบริหารจัดการที่สอดคล้องกับแนวคิดรูปแบบ การบริหารจัดการสถาบันอุดมศึกษา ศุภลักษณ์ เศษระพานิช (2550 : 295-297) และ ธนิช คุณเมธิกุล (2552 : 157) ที่พบว่า องค์ประกอบของการบริหารจัดการสถาบันอุดมศึกษาดังกล่าวข้างต้นสามารถนำมาบริหารจัดการ การศึกษาสถาบันอุดมศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และในส่วน 7 ด้าน ประกอบด้วย 1) การนำองค์กร 2) การ วางแผนกลยุทธ์ 3) การมุ่งเน้นผู้เรียน 4) การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ 5) การมุ่งเน้นบุคลากร 6) ระบบปฏิบัติการ และ 7) ผลลัพธ์ เป็นแนวทางในการบริหารจัดการที่สอดคล้องกับเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อ การดำเนินการที่เป็นเลิศ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2558 : 12-54) ซึ่งสอดคล้องกับ Dale (2003 : 34-56) และ Faulkner (2002) ได้กล่าวว่า เกณฑ์ดังกล่าวเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาอย่างเป็นระบบและมีขั้นตอนแนวทางในการดำเนินงานที่เหมาะสม สามารถนำมาใช้ในการดำเนินงานที่ ได้ผลดีกว่าและน่าเชื่อถือมากกว่าระบบปรับปรุงคุณภาพระบบอื่น ๆ

องค์ประกอบที่ 5 การประเมินผล ประกอบด้วย 1) จัดให้มีคณะกรรมการติดตามประเมินผลการจัด การศึกษาเรียนรู้ และใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อสถาบันอย่างต่อเนื่อง 2) สนับสนุนกิจกรรมการประเมินผล ทั้งค่าใช้จ่าย และอุปกรณ์การประเมิน 3) ประชาสัมพันธ์ความก้าวหน้าและผลการประเมินผ่านสื่อกิจกรรมที่ หลากหลาย โดยเฉพาะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และ 4) จัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาเป็นระยะ ๆ และให้เป็น ที่รับทราบโดยทั่วกัน สอดคล้องกับ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2546 : 174-175) ที่ได้ศึกษา ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบการบริหารจัดการสถาบันอุดมศึกษาแนวใหม่ จำเป็นต้องสร้างความหลากหลายการวัด และการประเมินผล ผู้เรียนในหลักสูตรต่าง ๆ ที่สะท้อนความก้าวหน้าในด้านความรู้ ทักษะ และคุณภาพ และ สอดคล้องกับ Marcelo Fernandes da Silva et al. (2017 : 249) ที่ศึกษาพบว่า การประเมินผลมีความ เหมาะสมและมีความจำเป็นต่อรูปแบบการบริหารจัดการมหาวิทยาลัย ซึ่งควรส่งเสริมสนับสนุนเพื่อเกิดการ ปรับปรุงกิจกรรมต่างๆ ของสถาบันให้ดีขึ้น

องค์ประกอบที่ 6 เงื่อนไขความสำเร็จ ประกอบด้วย 1) บุคลากรทุกคนทุกฝ่าย สนใจ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ศึกษา ค้นคว้า ติดตามความก้าวหน้าอยู่เสมอ สอดคล้องกับ ช่วงโชติ พันธุเวช (2551 : 68-70) ได้นำเสนอ แนวคิดการจัดการการศึกษาเชิงคุณภาพ และกำหนดปัจจัยสู่ความสำเร็จของมหาวิทยาลัยที่สำคัญคือ การเรียนรู้ ด้วยตนเอง และการพัฒนาตนเองและสังคม ส่วนสำคัญในการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาคุณภาพขององค์กร

เกิดจากบุคลากรทุกคนมีความสำนึก มีความมุ่งมั่นในการทำงาน และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพในทุก
ระดับ เพื่อให้องค์กรสามารถบรรลุความเป็นเลิศ (Excellence) ในด้านคุณภาพและการดำเนินงานอย่างยั่งยืน
2) สถาบันใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาช่วยในกระบวนการดำเนินการบริหารจัดการศึกษา สอดคล้องกับ เสาวภา เมือง
แก่น และคณะ (2561 : 332) ที่ศึกษาพบว่า การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เป็นเครื่องมือช่วยในการ
ปฏิบัติงาน โดยเฉพาะในยุคปัจจุบันมีบทบาทและมีความสำคัญมากที่สุด มหาวิทยาลัยเอกชนไทยจำเป็นต้อง
ต้องมีการบริหารจัดการเทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์สูงสุดโดยพิจารณาจากโครงสร้างพื้นฐานของเทคโนโลยี
สารสนเทศ อาทิ ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ฮาร์ดแวร์ และซอฟต์แวร์ ต้องมีความพร้อมใช้งานมีความทันสมัย
ครอบคลุมทั่วถึงการสร้างการยอมรับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารและปฏิบัติงานทุกระดับ และการ
กำหนดนโยบายการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งด้านการจัดการเรียนรู้และการบริหารจัดการองค์การที่ชัดเจน
และเป็นรูปธรรม เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายประเทศไทยให้เป็น Thailand 4.0 จึงจะทาให้มหาวิทยาลัยเอกชน
ไทยมีการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ และ 3) คณะผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ
การศึกษาสอดคล้องกับ และสอดคล้องกับ Schank (1985) ที่ทำการวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของกลุ่มต่าง ๆ
เพื่อการเปลี่ยนแปลงภายในองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพพบว่า การมีส่วนร่วมของบุคลากรเป็นประเด็นสำคัญที่
ส่งผลต่อความสำเร็จของการเปลี่ยนแปลงในสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. สถาบันอุดมศึกษาเอกชนควรสนับสนุนให้มีการนำรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อพัฒนา
คุณภาพสถาบันอุดมศึกษาไปใช้เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา และทำการประเมินผลเพื่อนำไปพัฒนาปรับปรุง
อย่างต่อเนื่อง
2. สถาบันอุดมศึกษาเอกชนควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากร การรักษาบุคลากร โดยการ
สร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานตลอดจนประเมินความผาสุกของบุคลากรอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนส่งเสริมการ
บริหารจัดการโดยใช้หลักธรรมาภิบาล
3. สถาบันอุดมศึกษาเอกชนควรส่งเสริมให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ
การศึกษา และนำไปประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของสถาบัน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเพื่อ
ตรวจสอบการดำเนินงานและการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน
2. ควรศึกษารูปแบบการบริหารจัดการศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนให้สอดคล้องเหมาะสมกับ
ขนาดของสถาบัน
3. ควรศึกษาวิจัยเชิงนโยบายเกี่ยวกับการบริหารจัดการสถาบันอุดมศึกษาเอกชนภายใต้สภาวะแห่ง
การเปลี่ยนแปลง

References

- Bhuntuvech, C. (2008). “kānchatkān suksā choēng khunnaphāp SIPPO” [Quality educational management SIPPO. Bangkok : Suan Sunandha Rajabhat University.
- Buosonte, R. (2009). “kānwichai læ phatthana nawattakam kānsuksā” [Research and development of educational innovation]. Bangkok : Khamsamai.
- Chaisuwan, S. (2018). “rūpbāp kānphatthana ‘ongkōn sū khwāmpen lōet khōng mahāwitthayalai ‘ēkkachon” [Model of Organization Development for The Excellence of Private Universities]. Journal of Education, Mahasarakham University. 12,1 (January-March): 227-237.
- Chaithat, C., Umnuyrat, S., Buranachart, S., Gunma, N. (2019). “‘ongprakōp kānbōrihān chatkān suksā phūa phatthana khunnaphāp sathān ‘udomsuksā ‘ēkkachon” [Factors of Educational Management for Developing Quality of Private Higher Education Institutes]. Veridian E-Journal, Silpakorn University 12,2 (March - April).
- Dale, L.. (2003). Perceived Importance and Implementation of the Baldrige Criteria in Selected Schools on Probation. Dissertation Abstracts International, Vol. 64, 34–56.
- Eisner, E (1976). “Education Connoisseurship and Criticism : Their Form and Functions in Educational Evaluation,” Journal of Aesthetic Education.
- Faulkner, J. B., (2002). Baldrige Educational Quality Criteria as Another Model for Accreditation in American Community Colleges. Doctor of Education, Oregon State University.
- Khammanee, T. (2016). “sāt kānsōn : ‘ongkhwāmru phūa kānchat krabūankān rianrū thī mī praitthiphāp” [Science teaching : knowledge in order to provide an effective learning process]. Bangkok : Chulalongkorn University print Bureau.
- Kunametheekoon, T. (2009). “kānphatthana tua bong chī khunnaphāp kānbōrihān kānsuksā phūa khwāmpen lōet khōng sathān suksā ‘ēkkachon” [A development of quality indicators of educational administration for excellence in private schools]. Dissertation of Educational Administration, Department of Educational Policy, Faculty of Education, Chulalongkorn University.
- Marcelo Fernandes da Silva et al. 2017. Higher education policy: A case study on quality assessment towards a model of university management. Avaliação, Campinas; Sorocaba, SP, v. 22, n. 1, p. 249-269.
- Muangkaen, S. and Mongkhonvanit, J. (2018). High Performance on Organization Management of Private University in Thailand. Journal of Humanities and Social Sciences Thonburi University. 12,28 (May – August): 328-341.

- Office of the Education Council. (2003). “rūpbāp kānbōrihān chatkān sathāban ‘udomsuksā nāo mai” [Management Innovation in Higher Education]. Research Report.
- Office of the Higher Education Commission. (2015). “kēn khunnaphāp kānsuksā phūa kāndamnoēn kān thī pen lōet sōngphanhārōihasippāet - sōngphanhārōihoksip‘et” [Education Criteria for Performance Excellence (EdPEX) 2015-2018]. Bangkok : East Printing House.
- Office of the Higher Education Commission. (2017). “sathāban ‘udomsuksā nai sangkat” [Affiliated higher education institutions]. [Online]. Available : <http://www.mua.go.th/university.html>.
- Promma, P. (2010). “kānbōrihān bāp mī sūan ruām” [Participative Management]. Ban Phromnimit school.
- Rugmai, S., Sathirakul T., Polsaram, P. (2016). “phatthanākān khōng sathāban ‘udomsuksā ‘ēkkachon nai prathet Thai” [Development of Private Higher Education Institutions in Thailand]. Journal of Nursing and Education. 9,3 (July – September): 51-66
- Runcharoen, T. (2010). “khwāmpen mū‘āchīp nai kānchat lāe bōrihān kānsuksā : yuk patirūp kānsuksā” [Professionalism of Manage and Educational Administration : Educational reform era]. 6th Printing. Bangkok : Khaofang.
- Schank, P. S. (1985). An Integrated Program for Effectiveness Organizational Change Within a School District Involving Staff Students, and Citizen Participation. Dissertation Abstracts International. 46(6), 1473 – A .May.
- Sestapanich, S. (2007). “kānphatthanā rabop bōrihān thī mung khwāmpen lōet khōng sathān suksā ‘ēkkachon” [A development of a school administrative system for excellence of a private school]. Dissertation of Educational Administration, Department of Educational Policy, Faculty of Education, Chulalongkorn University.
- Shuck, B., Reio, T. G., Jr., & Rocco, T. (2011). Employee engagement: An examination of antecedent and outcome variables. Human Resource Development International, 14, 427-445.
- Wang & Kim T. (2000). People from different cultures Asia Pacific Journal of Management 17: 493-518.
- Wongyai, W. (2011). “nawattakam laksut lāe kān rianrū sū khwāmpen phonlamuāng” [Innovation Curriculum and Learning to Citizenship]. 1st Printing. Bangkok : R and N Print CO.,LTD..